

I godseier Løvenskiold har myrselskapet en meget interessert og dyktig formann, som alltid stiller sin tid til disposisjon når det gjelder å slå et slag for myrsaken. Hvis man skulde nevne noen gren av myrselskapets arbeidsområde som i særlig grad påkaller formannens oppmerksomhet, måtte det være arbeidet for bruken av brentorv i sin almindelighet og i særdeleshet i våre høifjellstrakter for å bevare vernskogen. Dette er jo også helt naturlig som den interesserte forstmann og naturelsker han er, og oppgaven er i og for sig så stor at den fortjener all mulig oppmerksomhet. Dessuten har myrselskapets myrundersøkelser og arbeidet for å få i stand en oppgave over de norske myrarealer i herra Løvenskiold en ivrig talsmann.

For øvrig interesserer formannen sig sterkt for alle aktuelle myrspørsmål, og det er vanskelig å tenke sig en formann som bedre forstår tidens tale og som er mer villig til å ta op de forskjellige oppgaver som situasjonen krever.

Det norske myrselskap vil i anledning 60-årsdagen benytte denne leilighet til å rette en hjertelig takk til herra Løvenskiold for det uegennyttige og fortjenstfulle arbeide han har nedlagt i selskapets tjeneste i de år han har stått som dets øverste leder.

ANDRAGENDE OM STATS BIDRAG OG PÅREGNET BUDGETT FOR 1935

Myrselskapet har under 23/8 - 34 sendt Landbruksdepartementet følgende andragende om statsbidrag for kommende termin:

Til

Landbruksdepartementet.

Det norske myrselskap tillater sig herved ærbødigst å søke om et statsbidrag for budgetterminen 1. juli 1935—30. juni 1936, stort

Kr. 25,000.00.

Som bilag følger:

1. Forslag til budgett for Det norske myrselskap for kalenderåret 1935.
2. Forslag til budgett for Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyren og spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter omkring i landet for året 1935.
3. Det norske myrselskaps årsberetning for 1933 med revidert regnskap for kalenderåret 1933.

Til det for 1935 opstilte budgett skal bemerkes:

Kravet om å få utført myrundersøkelser har øket fra forrige år. Spesielt er antallet av rekvisisjoner om undersøkelser i bureisings-

øiemed stadig stigende. Årsakene hertil er i første rekke den herskende arbeidsløshet og de økede bevilgninger til bureising og jorddyrking. Likeså er interessen for myrenes tekniske utnyttelse for tiden større enn den har vært på mange år. For å komme i gang med de forskjellige anlegg kreves forutgående planlegging, og da distriktsfunksjonærene i de fleste fylker er nedlesset i arbeide, søker man om myrselskapets assistanse. Dette gjøres selvfølgelig først og fremst i de tilfeller hvor det gjelder spørsmål som krever spesialkunnskaper på vedkommende område.

Om myrselskapets virksomhet hittil i 1934 kan meddeles:

Sekretæren har foretatt underøkelsesreiser i Aust-Agder, Telemark, Opland, Nordland, Troms og Finnmark fylker. De viktigste undersøkelser har vært:

- I *Aust-Agder fylke*: Hannås—Kjetsåmyrene, Skrivarmyrene, Breistølmyrene, Dyblemyr og Mygglemyr, samtlige i Hornnes herråd.
- I *Telemark fylke*: Myrstrekninger ved Løyning og Håve, Møsstrand, og i Drivarbekkdalen, Øyfjell, Rauland herred.
- I *Opland fylke*: Myrstrekninger i Grimsdalen ved Meseter og Thorleifshaugseter, Dovre herred.
- I *Nordland fylke*: Vollanmyren i Valnesfjord og Vassmyren, Stormyren, Grønnåsmyrene, Vargåsmyre og Asmyren i Fauske, Bitterstadmyren på Langøy i Vesterålen og en del myrstrekninger på Andøya.
- I *Troms fylke*: Sørkjosmyrene i Balsfjord og Gressmyrskogmyrene på i Senja (foreløbig undersøkelse).
- I *Finnmark fylke*: I Kvalsund og Kistrand blev undersøkt i alt 3 myrer, dessuten Vesterelvmyren i Nesseby og Rustekjosmyren i Tana. I Finnmark blev foretatt befarung av Statens store bureisingsfelter i Sør-Varanger.

Samtidig med reisene i Nord-Norge blev de fleste av myrselskapets forsøksfelter inspisert. Sammen med konsulent Gjelsvik blev besiktiget en rekke av Ny Jords bureisingsfelter i Nordland.

En meget vesentlig ting ved reisene ute i distriktene er den veiledningsvirksomhet som man får anledning til å yde, særlig i grøftnings-, dyrknings- og forskjellige jordspørsmål. Overalt har interessen for myrsaken vært meget stor såvel blandt gårdbrukerne som distriktenes landbruksfunksjonærer.

Torvkonsulenten har på opfordring fra interesserte på Lillehammer holdt foredrag om torvdrift til avhjelp av arbeidsledigheten på stedet. Der er også foretatt en foreløbig undersøkelse av flere myrer omkring Lillehammer som måtte egne sig for torvdrift.

I setertraktene til Føllebu i Østre Gausdal er undersøkt myrer for å skaffe hotell- og seterbensel. For hotelleier Austli er planlagt et brenntorvanlegg på Langemyren for en produksjon av ca. 600 kbm. maskintorv. Maskinene er innkjøpt og er allerede på plass.

Efter rekvisisjon av Sør-Odal fattigstyre er foretatt befarings av en myr tilhørende Sør-Odal kommune og torvdrift er satt i gang.

For Sogn og Fjordane landbruksselskap er undersøkt myrer i 18 setergrender i Aurland i Sogn. Myrselskapet har dessuten ydet bidrag til opførelse av en kombinert torvhesje og torvskur på stølen Råusmusdalen i Aurland, idet man derved har ment å fremme interessen for torvstikning og rasjonell torvbehandling i distriktet.

For øvrig har torvkonsulentent foretatt undersøkelser av brenntorv- og torvstrømyrer for Øvre Snertingdal Bonde- og Småbrukarlag og av brenntorvmyrer ved Gipestølen i Vestre Slidre.

Ved myrselskapets torvfabrik i Våler har ing. *Geo Kjarthun* i sommer drevet en del forsøk med en ny metode for fremstilling av brenntorv. Til disse forsøk har myrselskapet ydet økonomisk støtte.

Som tidligere år har Det norske myrselskap også i 1934 ydet bidrag til *Trøndelagens myrselskaps* kartlegningsarbeide i Trøndelagsfylkene.

Hvad angår myrselskapets forsøksvirksomhet henvises til forsøksleder *Hagerups* beretning (bilag 2).

Myrselskapets torvstrøffabrik i Våler er fremdeles bortforpaktet til torvmester *Mikal Skevik*. Da torvstrødriften arbeider tungt, dekker forpaktningsavgiften såvidt grunnleie, assurance og vedlikehold av fabrikken (jfr. bilag 3, side 18 og 19). Produksjonen er imidlertid ganske stor for tiden, så det har stor betydning for avhjelp av arbeidsløsheten i bygden at fabrikken holdes i drift.

I forbindelse hermed vil vi få minne om at spørsmålet om avskrivning av selskapets gjeld til *Torvlånefondet* fremdeles står åpent. Myrselskapets torvlån, i alt 4, blev optatt i 1918—19 og utgjør tilsammen kr. 140,000.00, herav utgjør kr. 100,000.00 anleggslån og kr. 40,000.00 driftslån. Forutsetningene var oprinnelig at anleggslånene skulde tilbakebetales i løpet av 10 år efter en avdragsfrihet av 1 år. Driftslånene skulde tilbakebetales med en halvdel 1. desember det år lånene blev tilstått, og resten 1. mai året efter. Samtlige lån skulde forrentes med 2½ % p. a.

De vanskelige vilkår for en økonomisk torvdrift som etterkrigstiden førte med sig, har gjort at lånene fremdeles står udekket, og der er ikke betalt renter av lånene siden 1. desember 1928.

Spørsmålet om å eftergi det samlede torvlån med påløpne renter blev optatt i 1929. Departementet uttaler om dette i St. prp. nr. 1, side 26, 1930:

«Da selskapet må sies å stå i en særstilling fremfor andre låntagere i *Torvlånefondet* for så vidt som det er en institusjon der for en vesentlig del arbeider med statsbidrag, finner departementet under hensyn til selskapets vanskelige økonomiske stilling å burde anbefale for Stortinget at selskapets gjeld til *Torvlånefondet*, kr. 140,000 med renter, eftergis.» I samme proposisjon uttrykker for øvrig departementet sin tvil om hensiktsmessigheten av at selskapet fortset-

ter sin virksomhet efter samme program som tidligere, og man bebuder å opta dette spørsmål til behandling i kommende budgетtforslag.

I budgетt-innst. S. nr. 97, side 3, 1930, uttaler vedkommende stortingskomite sig stort sett enig med departementet i at gjelden bør eftergis, men mener at spørsmålet bør utstå inntil en nærmere utredning foreligger. Heri erklærte Stortinget sig enig (Stortingstidende for 1930, side 642).

I St. prp. nr. 1 for 1931, side 25, uttaler departementet at slik som forholdene da lå an, måtte det anbefale at spørsmålet om å avskrive myrselskapets gjeld til Torvlånefondet foreløbig blev utsatt. I de senere proposisjoner har saken ikke vært behandlet.

Med hensyn til myrselskapets virksomhet så har selskapets styre funnet at den nuværende ordning er så effektiv som man kan vente å få den med de driftsmidler som man for tiden rår over. Å benytte en del av disse midler til avbetaling av selskapets torvlån vilde imidlertid lamme virksomheten så sterkt at dette absolutt ikke kan tilrådes. *Vi tillater oss derfor å søke det ærede departement om å foreslå for Stortinget at Det norske myrselskaps lån av Torvlånefondet på tilsammen kr. 140,000.00 med renter fra 1. desember 1928 blir eftergitt, idet optagelsen av nevnte lån må sees som en kriseforanstaltning hvis tap Staten i siste instans må overta.*

Til de enkelte poster i vårt budgетtforslag (bilag 1) skal vi tillate oss å bemerke:

Utgifter:

A. Hovedkontoret.

- Post 1. Uforandret.
- » 2. Redusert med kr. 1,000.00 i forhold til forrige års budgетtforslag.
 - » 3. Øket med kr. 1,000.00 på grunn av utvidet konsultasjonsvirksomhet, spesielt vedkommende jorddyrkning og bureising.
 - » 4. Uforandret.
 - » 5. Uforandret.
 - » 6. På grunn av stadige overskridelser foreslås denne post øket med kr. 50.00 til kr. 300.00.
 - » 7. Oplaget og omfanget av myrselskapets «Meddelelser» er vokset adskillig siden forrige år, hvilket medfører en stigning i trykningsutgifter med kr. 400.00, noe som imidlertid opveies ved økede inntekter (jfr. post 4, inntekter).
 - » 8. Kontorutgifter og revisjon er opført med kr. 2,600.00, hvilket er kr. 300.00 mer enn i forrige budgетtforslag. For de foregående to år har utgiftene under denne konto beløpet sig til kr. 2,700.00. Der er for tiden liten utsikt til å kunne bringe utgiftene ned, da den utvidede virksomhet tvertimot medfører en stigning i bruken av kontorrekvisita.

Post 9. Uforandret.

- » 10. Uforandret.
- » 11. Øket med kr. 350.00, idet depotavgiften til Christiania Bank og Kreditkasse er opført sammen med renter av et pr. 9/4 - 31 optatt driftslån i samme bank.

B. *Torvstrøfabrikken i Våler.*

- » 12. Uforandret.

C. *Forsøksstasjonen på Mæresmyren.*

- » 13. Uforandret.
- » 14—15. For disse to posters vedkommende henvises til særskilt budgettforslag med bemerkninger av forsøksleder Hagerup (bilag 2).
- » 16. Uforandret.

Inntekter:

- Post 1. Økning av medlemstallet gjør at denne post kan forhøies med kr. 200.00.
- » 2. Uforandret.
 - » 3. Uforandret.
 - » 4. Øket med kr. 400.00 i forhold til budgettforslaget for 1934, hvilket vesentlig skyldes økede annonseinntekter.
 - » 5. Uforandret.
 - » 6. Uforandret.
 - » 7. Redusert med kr. 100.00 fra forrige år, idet forsøkslederens husleie er nedsatt.
 - » 8. Uforandret.
 - » 9. Det ordinære statsbidrag foreslås øket med kr. 1,000.00 i forhold til budgettforslaget for inneværende år, idet utgiftene er øket med tilsammen kr. 1,500.00 og inntektene med kr. 500.00.

Vårt andragende om ordinært statsbidrag til myrselskapets virksomhet lyder på i alt kr. 25,000.00, hvilket er kr. 1,000.00 mer enn foregående år, eller kr. 4,000.00 mer enn bevilget for inneværende termin. For 1934 søkte vi imidlertid om en *ekstraordinær* bevilgning av kr. 5,000.00 spesielt til myrundersøkelser i bureisingsøiemed, slik at vårt samlede andragende i fjor lød på kr. 29,000.00. Da det ærede departement ikke fant å kunne imøtekomme vår søknad om ekstraordinær bevilgning, har vi ikke gjentatt denne i år, men isteden øket vårt ordinære budgett så meget at vi i størst mulig utstrekning kan etterkomme de mange rekvisisjoner om assistanse som melder sig. Hvis det ikke skulde være mulig for departementet å finne plass til en øket bevilgning til myrselskapets virksomhet på det ordinære stats-

budgett, tør vi tillate oss å peke på den mulighet at en del av bidraget dekkes av de ekstraordinære bevilgninger til jorddyrkning og bu-reising.

Oslo, den 23. august 1934.

Carl Løvenskiold,
formann.

Aasulv Løddesøl,
sekretær.

Bilag 1.

**Påregnet budgett for Det norske myrselskap
for kalenderåret 1935.**

Utgifter:

A. Hovedkontoret:

1. Lønninger	kr. 9,370.00	
2. Lønn til torvteknisk konsulent	» 2,000.00	
3. Foredragsreiser og myrundersøkelser i lavlandet	» 2,500.00	
4. Myrundersøkelser i høifjellet	» 1,000.00	
5. Myrundersøkelser i Trøndelag ved Trøndelagens myrselskap	» 1,000.00	
6. Møter	» 300.00	
7. Tidsskriftet «Meddelelser fra Det nor- ske myrselskap»	» 2,200.00	
8. Kontorutgifter og revisjon	» 2,600.00	
9. Bibliotek og trykksaker	» 200.00	
10. Analyser	» 400.00	
11. Depotavgift og renter av lån i Chri- stiania Bank og Kreditkasse	» 700.00	
		_____ kr. 22,270.00

B. Torvstrøfabrikken i Våler:

12. Grunnavgift, assurance og vedlikehold	» 1,500.00
---	------------

C. Forsøksstasjonen på Mæresmyren:

13. Funksjonær lønninger	kr. 13,330.00
14. Driftsutgifter	» 18,400.00
15. Anleggsgutgifter	» 500.00
16. Trykning av årsberetningen	» 700.00
	_____ » 32,930.00

Tilsammen kr. 56,700.00

Inntekter:

1. Medlemskontingent	kr. 1,500.00
2. Renter av legater og bankinnskudd, fratrukket tvungen avsetning	» 13,500.00
3. Renter av legater til fremme av myr dyrkingen	» 4,200.00
4. Inntekter av «Meddelelsene»	» 1,600.00
5. Inntekter av torvstrøfabrikken i Våler (forpaktning-avgift)	» 1,500.00
6. Salg av produkter på Mære	» 7,500.00
7. Inntekt av hus på Mære	» 900.00
8. Distriktsbidrag og bidrag fra landbruksselskaper til myrselskapets forsøksvirksomhet	» 1,000.00
9. Statsbidrag	» 25,000.00
	<hr/>
	Tilsammen kr. 56,700.00
	<hr/>

Bilag 2.

**Forslag
til budgett for Det norske myrselskaps forsøksstasjon på
Mæresmyren og spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter
omkring i landet for året 1935.**

Driftsutgifter:

1. Forsøksdrift ved forsøksstasjonen	kr. 13,000.00
2. Analyser	» 500.00
3. Spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter	» 3,000.00
4. Vedlikehold ved forsøksstasjonen	» 1,000.00
5. Assuranse, kontorutgifter, avgifter og tidsskrifter	» 800.00
6. Tilfeldige utgifter	» 100.00
	<hr/>
	kr. 18,400.00

Anleggsutgifter:

1. Grunnforbedringer og nydyrking	kr. 150.00
2. Nyanskaffelser	» 350.00
	<hr/>
	» 500.00
	<hr/>
	Sum kr. 18,900.00
	<hr/>

Inntekter ved forsøksstasjonen

kr. 7,500.00

Bemerkninger til forslaget:

1. Til forsøksdriften er opført det samme beløp som ifjor. Det forutsettes at driftsmidlene ikke stiger nevneverdig, skal beløpet kunne klare sig.
2. Analyser opføres med kr. 500.00, til analyser av myrene hvor nye forsøk legges og til analyser av produktene fra våre gjødslingsforsøk m. v.
3. Demonstrasjonsfelter og spredte felter opføres med kr. 3,000.00, en stigning på kr. 500.00 fra ifjor, og det kommer av at reiseutgiftene vedkommende disse forsøk nu er overført til forsøksstasjonens budgett mot at de tidligere gikk inn i hovedkontorets.
4. Vedlikehold ved forsøksstasjonen opføres som tidligere, det trenges i høi grad.
5. Assuranse, avgifter, kontorutgifter, tidsskrifter m. v. opføres som før, men beløpet er i snaueste laget og det vil sannsynligvis overskrides.
6. Grunnforbedringer og nydyrking opføres med kr. 150.00. Det tren ges oprensning av kanaler og grøftesystemer som ikke virker helt tilfredsstillende. Til nydyrking blir bare lite å avse.
7. Nyinnkjøp. Det er tanken å kjøpe en ny slåmaskin. Den eldste slåmaskin, som nu brukes bare til skur av korn, er snart uttjent og det er lite lønt å koste på den mere; vi foreslår derfor at den selges i bytte med ny maskin.

Forsøkene m. v. i 1934.

Ved forsøksstasjonen har vi i 1934 hatt 96 forsøksfelter. Disse for deler sig slik:

1. *Sortforsøk*: 3 engfelt, 2 i havre, 1 i bygg, 1 i rug, 1 i sammenligning av vårkornslag og 1 for følgende vekster: nepe og kålrot, hodekål, gulrot, rødbeter, blomkål, pastinakk, purre og poteter, i alt 16 *stk.*
2. *Frøævl*: 1 felt.
3. *Forsøk med forskjellige tilleggs måter for eng*: 1 felt.
4. *Gjødslingsforsøk*: 36 i eng, 6 i korn, 1 i potet, 2 i neper, i alt 45 *stk.*
5. *Kalking og jordforbedring*: 1 kalkingsfelt, 2 sandkjøringsfelt, 2 sand- og kalkfelt og 1 kombinert kalk- og gjødslingsfelt, i alt 6 *stk.*
6. *Ulike dyrkingsmåter*: 3 felt.
7. *Grøfteforsøk*: 4 *stk.*
8. *Beiteforsøk*: 3 *stk.*
9. *Avstandsforsøk med neper, fjørmargkål og hodekål*: 3 felt.
10. *Omløpsforsøk*: 4 *stk.*
11. *Såtidforsøk*: 1 i havre, 2 i bygg og 1 i neper (3 sorter), i alt 4 *stk.*
12. *Slåttetidsforsøk*: 1 felt.
13. *Slåttetidsforsøk med overgjødsling med salpeter til efterslåtten*, 1 felt.
14. *Smitningsforsøk* til kløver, 1 felt.

15. *Forsøk med ugressbekjempelse*, 2 felt.
16. *Forsøk med bekjempelsesmidler* for myrhanklarver på hodekål, 1 felt.
17. *Der er foretatt en del innsamling* av tuer av timotei og engrapp til utplantning og nærmere prøvning.

Spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter.

Av oversiktstabellen vil fremgå at det i inneværende år har vært 44 felter spredt utover landet, det er 5 mere enn ifjor. De nye felter er 1 på Husmannsmyra i Skånland, 1 på Hitra, 1 i Aursjødal, Verran, og 2 i Hedalen, Valdres, hos Hallstein Hardhaug. Det nye felt på Andenes blev ikke ferdig i vår, og blir først tilsådd neste år.

Nydyrking og grunnforbedringer.

Det er i sommer oprensket ca. 100 m. kanal og optatt en del grøfter som var gjengått av rust og fin sand. I høst vil bli optatt nye grøfter som det er tanken å legge igjen med finérrør.

Bygningene m. v.

Der er foretatt en del reparasjons- og malerarbeider innvendig og utvendig på en del hus. Over kanalen til forsøksstasjonen er støpt bro.

Nyinnkjøp.

En spadknivharv er innkjøpt. Videre er kjøpt en ny hest, da vi måtte slakte en i vår på grunn av ringhov.

Diverse.

Myrkonsulentén foretok i juni måned en reise til Momyrene i Afjord, hvor der i samarbeide med Sør-Trøndelag landbrukselskap er planlagt 2 forsøksfelter. Myrene er tatt til bureisingsfelt av landbrukselskapet. Assistent Hovd foretok inspeksjonsreise i juli måned. Han tilså felter i Namdalen, Namskogan og Kolvereid. Myrkonsulentén har holdt foredrag ved småbrukerkursus ved Mære landbruks-skole 11. juni og ved Selskapet for Norges Vel's beitekurs ved samme skole den 28. juni.

Ved forsøksstasjonen har vært flere besøkende denne sommer, og av lag har vi hatt Snåsa landbrukslag og Dalsbygda småbrukerlag og bondelag, Os i Østerdalen, og for disse er forsøkene demonstrert og ellers omtalt erfaringer i myrdyrking.

Mære den 17. august 1934.

Hans Hagerup.

Oversikt over spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter 1934.

Forsøkssted	Sand- og kalkfelt	Engfrefelt	Gjødslingsfelt	Grøttefelt	Sum	Forsøkssryrer
<i>Troms fylke:</i>						
Fuglemyrene i Målselv . . .		1	1	1	3	Eidnes Holmen
Sørkjosmyrene i Balsfjord		1	1		2	Ludvig Larsen
Bømyra, Skånland		1	1		2	Fr. Killie
Husmannsmyra, Skånland			1		1	Fr. Killie
<i>Nordland fylke:</i>						
Risøyhamn, Andøya	1		1		2	Henry Caroliussen
Bjørnskinn, Andøya				2	2	Ludv. Markussen
Bårdal	1	1	1		3	A. Lindseth
<i>Nord-Trøndelag fylke:</i>						
Gråmarka, Kolvereid		1	1		2	John Bergsli
Inderbergsmyra i Beitstad	1		1		2	Th. Stene
Aursjødal, Verran	1	1	2		4	Helge Syrstad
Tramyra, Overhalla			1		1	Johs. Lindsethmo
Namskogan	1		1		2	J. Brekkvassmo
Langåsmyra, Ogdal			1		1	E. Røyseng
Krokstadmyra i Skogn	1			1	2	Arne Lie
<i>Sør-Trøndelag fylke:</i>						
Hitra	1				1	Johs. Bysting
<i>Hedmark fylke:</i>						
Vangrøftdalen, Os				3	3	Nils Utheim
Torvskolen, Våler		1			1	M. Skevik
<i>Opland fylke:</i>						
Hedalen, Valdres	1		1		2	Gunnar Kjensrud
Hedalen, Valdres		1	1		2	Hallstein Hardhaug
<i>Buskerud fylke:</i>						
Åslefetmyra i Flesberg	2	1	1		4	Knut Lie
<i>Sogn og Fjordane fylke:</i>						
Sandane i Nordfjord	1		1		2	E. Faleide
Sum	11	9	22	2	44	